

OBCÍM DOŠLA S MINISTERSTVEM ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ TRPĚLIVOST

25.7.2024 - | Sdružení místních samospráv ČR

Svazek obcí Křivoklátska společně s dalšími nejen dotčenými obcemi, Svazem měst a obcí ČR, Sdružením místních samospráv ČR, Sdružením vlastníků obecních, soukromých a církevních lesů v ČR či Lesnicko-dřevařská komora ČR a další subjekty vyjadřují zásadní nesouhlas s nestandardním a netransparentním postupem Ministerstva životního prostředí (MŽP), které plánuje vyhlásit Národní park Křivoklátsko bez ohledu na názory místních samospráv, odborné veřejnosti a občanů.

Návrh upouští od aktivní a dlouhodobé péče o lesy v souladu se zájmy ochrany přírody a nahrazuje ji nepéčí – samovolným vývojem na převažující ploše území NP s obrovským rizikem pro vlastní existenci lesních ekosystémů. Každá ztráta vzrostlého živého lesa, zejména v krajinných celcích, v současné době přímo a zásadně narušuje životní prostředí a tím je v rozporu s právem občanů na příznivé životní prostředí.

Vyhlášení Národního parku Křivoklátsko navíc probíhá za podivných okolností, kdy MŽP systematicky obchází standardní legislativní proces. Připomínková místa jako je Svaz měst a obcí ČR (SMO ČR) nebo Sdružení místních samospráv ČR (SMS ČR), která zastupují zájmy obcí, pocítila dopady chaotického vedení legislativního procesu, který je navíc v médiích prezentován jako ukončený.

„V tomto případě už pomyslný pohár trpělivosti obcí opravdu přetekl.“ říká místopředseda Svazu měst a obcí ČR a starosta obce velký Osek Pavel Drahovzal a pokračuje, **„po nedostatečné komunikaci a obcházení standardního legislativního procesu jsme nuceni vyjádřit zásadní nesouhlas s postupem ministerstva. Je naprosto nepřijatelné, aby rozhodnutí o vyhlášení Národního parku Křivoklátsko bylo přijímáno bez řádného zohlednění názorů místních samospráv a občanů. Taktéž se ptáme, zda stále platí základní ústavní právo občanů vlastnit majetek, nebo zda se v České republice stává samozřejmostí, že práva občanů jsou obětována bez odpovídajícího dialogu, návrhu kompenzací a respektu.“**

Nedostatečná časová lhůta pro vyjádření se k vypořádání připomínek a jejich faktická ignorace stejně jako zvláštní nekoordinovaný způsob svolávání oddělených jednání k vypořádání jen dokazuje povrchní, nadřazené a procesů neznalé vedení ministerstva.

„Pokud mají připomínková místa odevzdat reakce na vypořádání v řádu desítek až stovek stránek a navazující jednání je svolané na další den, tak tento krok implikuje, že se ministerstvo reakcemi připomínkových míst vůbec nehodlá zabývat,“ říká předsedkyně Sdružení místních samospráv ČR Eliška Olšáková. **„Není v lidských silách takové penzum podkladů v několika hodinách přečíst, natož se na jednání kvalitně připravit. Zároveň časová dotace 75 minut na jednání tří připomínkových míst záměr ignorovat uplatněné připomínky jen potvrzuje,“** dodává.

K legislativnímu procesu se také vyjadřuje Lenka Šnoblová, starostka obce Skryje, jménem Svazku obcí Křivoklátsko, kterých se vyhlášení národního parku dotkne nejvíce:

„Doposud nebyly vypořádány připomínky k novele zákona č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění, a to nejenom ke zřízení NP Křivoklátsko ale i k celé filozofii

současných národních parků a jejich řízení. MŽP má řešit svěřené záležitosti, a přitom respektovat principy demokracie v ČR, jejímž pilířem je princip územní samosprávy. Vždyť komunální politici mají dlouhodobě největší důvěru a podporu obyvatel.“

Dále v souvislosti s kvalitou legislativního procesu a závazkem vlády dodává: **„Ministr Hladík se velmi často odvolává stran vyhlášení NP na programové prohlášení vlády. V této souvislosti je třeba připomenout, že tamtéž se na straně 54 píše: "Zvýšíme kvalitu legislativy. Každou novou regulaci důkladně zvážíme na základě analýzy očekávaných dopadů. Legislativní návrhy potřebné k plnění programového prohlášení budou předkládány standardní legislativní cestou a před jejich předložení do vlády se k nim vyjádří odborníci v rámci Legislativní rady vlády". Způsob, kterým s námi úřad pana Hladíka zatím jedná je v přímém rozporu s tímto vládním závazkem.“**

Národní park? Proč?

Zásadní otázka, proč je potřeba, aby na území Křivoklátska byl vyhlášen národní park, zůstává nezodpovězena. A to i přes to, že právě tento dotaz vzneslo několik připomínkových míst. V současné době je na území chráněná krajinná oblast (CHKO), která zajišťuje ochranu přírody bez zbytečných zásahů do vlastnických práv občanů.

„Žádné závazky z Bruselu nás nenutí vyhlášovat další velkoplošná chráněná území. Lesníci mají k dispozici technologie a postupy, které umožňují cílenou lokální ochranu bez potřeby omezovat hospodaření“, upozorňuje Jan Václavík, předseda Lesnicko-dřevařské komory ČR. **„Chráníme přírodu dostatečně. Další ochrana povede k narušení udržitelnosti našich lesů, neboť jejich obnova, ochrana i výchova, včetně jejich infrastruktury jsou financovány především z produkce dříví. Dřevo je naše jediná obnovitelná a doposud i trvale udržitelná surovina a v neposlední řadě i významný zdroj nefosilní energie.“**

V ČR je nějakou formou chráněno 38 % lesů, z toho 74 % tvoří velkoplošná zvláště chráněná území (28 % našich lesů). Lesy ČR, s.p. mají chráněno dokonce 44 % lesů! V těchto chráněných lesích se nachází třetina zásob dříví. (zdroj ÚHÚL)

S vytvořením páteho národního parku v České republice nesouhlasí také Agrární komora ČR. **„Postoj státní správy, která ignoruje názory občanů i zástupců volených místních samospráv, považujeme za lhostejný až arogantní. Současně projevuje nezáměr o to, jak významně vyhlášení národního parku ovlivní život lokálních komunit,“** říká prezident Agrární komory ČR Jan Doležal s tím, že proti vytvoření národního parku se opakovaně postavili také delegáti na 33. sněmu Agrární komory ČR.

Národní park by ovšem znamenal mnohem tvrdší regulace, které by znatelně omezily práva místních obyvatel a vlastníků lesů, zejména pokud jde o stavební práce a správu lesních porostů. Správa lesů pod hlavičkou národního parku není zárukou lepší péče než ta, kterou zajišťují současní vlastníci. V důsledku zvýšení počtu pracovníků a vozidel správy národního parku v oblasti Křivoklátska dojde k narušení místního prostředí. Sdružení vlastníků obecních, soukromých a církevních lesů v ČR (SVOL) má k návrhu vyhlášení národního parku Křivoklátsko jasný postoj:

„Argumentační chudoba návrhu zákona, kterým má být vyhlášen NP Křivoklátsko, přezírání kritických připomínek odborníků, finančních nároků na státní rozpočet a nesouhlasu místních obyvatel a samospráv s vyhlášením parku, jsou velmi varovnými signály pro občany i vlastníky lesů, kteří o své majetky vzorně pečují. Důvodová zpráva k návrhu zákona potvrzuje, že lesní ekosystémy v dotčeném území jsou nadprůměrně cenné díky dosavadnímu přístupu. Vyhlášení národního parku nedává jejich ochraně žádnou přidanou

hodnotu, ale předpokládá podstatné omezení hospodářských zásahů ve prospěch pozorování přírodních procesů. To společným působením abiotických a biotických škodlivých činitelů povede k destrukci chráněných lesních ekosystémů ponechaných samovolnému vývoji. Jsme toho svědky např. v NP Šumava, kde progresivní pojetí zákona a zonace pravděpodobně přispívá k chronické podobě gradace podkorního hmyzu (1) a dochází tak k ohrožení soukromých majetků na hranici parku,“ varuje předseda SVOL Jiří Svoboda.

(1) Výroční zpráva 2023 – Správa NP Šumava:

<https://www.npsumava.cz/wp-content/uploads/2024/03/vyrocní-zprava-2023-1.pdf>

Samotný vznik národního parku vyjde státní rozpočet na jistě více než 200 milionů korun a každoroční režijní náklady přesáhnou 100 milionů korun ročně při navrhovaném počtu 75 pracovníků. Zvýšením stupně ochrany přírody na Křivoklátsku navíc stát přijde o dosavadní výnosy z řádného hospodaření v místních lesích.

Všechny výše zmíněné organizace včetně obcí proto vyzývají MŽP k transparentnímu jednání a respektování práv místních samospráv a občanů, stejně jako dodržování legislativních pravidel vlády a respektování role připomínkových míst. Je nutné zajistit, aby jakékoliv rozhodnutí o vyhlášení národního parku bylo přijato na základě otevřeného dialogu a pečlivého zvážení všech relevantních připomínek a s podporou místních obyvatel.

Nikoliv jen v důsledku vrchnostenského aktu.

<https://www.smscr.cz/media-a-sms-cr/tiskove-zpravy/obcim-dosla-s-ministerstvem-zivotniho-prostredi-trpelivost-3836cs.html>